

بررسی رابطه بین اضطراب سلامت و رفتار اطلاع‌یابی پیوسته سلامت کتابداران کتابخانه

مرکزی آستان قدس رضوی

نسربین کمالی پور

کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی

کارشناس تالار تخصصی ادبیات کتابخانه آستان قدس رضوی، مشهد، ایران. رایانامه: kamalipour681@gmail.com

سمانه غفاریان

دکتری علم اطلاعات و دانش‌شناسی

کارشناس اشاعه گزینشی اطلاعات مدیریت فضای مجازی، مشهد، ایران. رایانامه: samanegh@gmail.com

ایرج رداد

دکتری علم اطلاعات و دانش‌شناسی، عضو هیئت علمی و مدیر گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه امام رضا علیه السلام، مشهد، ایران. رایانامه:

irajradad@yahoo.com

چکیده

کتابداران که به واسطه ماهیت شغلی خود با مسائل و مشکلات متعددی همچون اضطراب مواجه هستند و مستعد چالش‌های روحی و جسمی شدیدی بوده که می‌تواند بر عملکرد از جمله رفتار اطلاع‌یابی آن‌ها تأثیر گذارد. بنابراین پژوهش حاضر به بررسی رابطه بین اضطراب سلامت و رفتار اطلاع‌یابی پیوسته سلامت کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی پرداخته است.

پژوهش حاضر از نوع کاربردی - توصیفی بوده و از روش پیمایش و ابزار پرسشنامه استفاده شده است. جامعه آماری ۲۲۰ نفر از کتابداران شاغل در کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی می‌باشد که تعداد ۱۴۳ نفر از آن‌ها به صورت نمونه‌گیری تصادفی ساده به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند.

ابزار اصلی این پژوهش پرسشنامه می‌باشد که شامل دو پرسشنامه اضطراب سلامت و رفتار اطلاع‌یابی پیوسته پزشکی است.

نتایج حاصله از این تحقیق نشان داد که رابطه معنی‌داری بین میزان اضطراب سلامت و اطلاع‌یابی پیوسته سلامت کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی وجود ندارد. همچنین نتایج این تحقیق نشان داد که مهمترین دلیل استفاده کتابداران از وبسایت‌های پزشکی، با متوسط ۲/۲۴ برای

بهبود کیفیت زندگی خود و دیگری است که برای آن‌ها مهم هستند. در خصوص موانع استفاده کتابداران از وبسایت‌های پزشکی، کمترین مانع با میانگین ۱/۸۱ برای وابستگی به کمک فردی دیگر است. بیشترین مانع با میانگین ۲/۵۶ مربوط به کمبود وقت است. با اهمیت‌ترین مورد برای

کتابداران به منظور جستجو در وبسایت‌های پزشکی، با میانگین ۳/۹۶ برای بهبود کیفیت زندگی خود و دیگران است. اهمیت استفاده از وبسایت‌های پزشکی برای کتابداران زیاد است. مهارت و عوامل مؤثر بر استفاده کتابداران از وبسایت‌های پزشکی و قصد استفاده آن‌ها از این

وبسایت‌ها برای سه ماه آینده در حد متوسطی است.

یافته‌های تحقیق حاضر می‌تواند به پژوهشگران جهت توسعه یا اصلاح سنجش‌های کمی استفاده از اینترنت برای تعیین بهتر حوزه‌های مهم در اطلاع‌یابی سلامت برای افراد دارای اضطراب سلامت فراهم آورد.

کلیدواژه‌ها: اضطراب سلامت، رفتار اطلاع‌یابی پیوسته، اطلاعات سلامت، کتابداران، کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی.

سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مراکز اسناد آستان قدس رضوی

نشریه الکترونیکی شمس، دوره ۱۱، شماره ۴۴-۴۵، پاییز و زمستان ۱۳۹۸، صص. ۵۲-۶۷.

مقدمه

سلامت از مهمترین منابع آرامش خاطر در زندگی است که بر توانایی فرد در مراقبت از خود و خانواده مؤثر است، بنابراین عجیب نیست که بسیاری از افراد گاهی افکار و نگرانی‌هایی در قالب اضطراب در ارتباط با سلامتی خود تجربه کنند، که با توجه به کارکرد ذاتی اضطراب، محافظت از ارگانیزم در برابر آسیب و جراحت محسوب می‌شود. چنان که، نگرانی‌های مربوط به سلامت به عنوان عامل مشترک بسیاری از اختلالات اضطرابی به شمار می‌آید (پناهی تلخستانی و همکاران، ۱۳۹۱). امروزه، اصطلاح اضطراب سلامت^۱، اصطلاحی علمی است با اختلال شناختی گسترده که به صورت ادراک نادرست درباره علائم و تغییرات بدنی که نتیجه باورهای فرد در مورد بیماری یا سلامت است، مطرح می‌شود. در الگوهای شناختی- رفتاری، اضطراب سلامت، از نگرانی و ترس مداوم نسبت به سلامت که به وسیله ارزشیابی نادرست هدایت می‌شود تعریف می‌گردد (محمدخانی، ۱۳۹۰).

در واقع اضطراب سلامت، افراد را وادار به جستجوی اطلاعات در قالب رفتار اطلاع‌یابی در مورد بیماری‌های مظنون می‌کند و پیوستاری است که در یک سوی آن نگرانی‌های خفیف مرتبط با احساسات بدنی و در سوی دیگر آن ترس‌های شدید مرتبط با سلامت و اشتغال ذهنی با احساسات بدنی قرار دارد. (تانگ^۲ و دیگران، ۲۰۰۷). از طرفی، رفتار اطلاع‌یابی سلامت شخص نیز، تعیین‌کننده نحوه جستجو و دریافت اطلاعات توسط او بوده و در نهایت بر بازدهی سلامت فرد و افزایش کیفیت زندگی وی اثرگذار است. کاهش اضطراب سلامت و عدم اطمینان و افزایش کنترل بیماری، از فواید جستجوی اطلاعاتی می‌باشد (لانگو و دیگران^۳، ۲۰۱۰) که رفتار اطلاع‌جویی درباره سلامت، نیز به عنوان راهکاری مدرن رایج بوده و افراد از آن طریق، اطلاعاتی را درباره سلامتی، بیماری، ارتقای سلامت و خطرات تهدیدکننده سلامت به دست می‌آورند (زارع و دیگران، ۱۳۹۳).

به نظر می‌رسد، مهارت اطلاع‌جویی در سال‌های اخیر، با پیدایش وب جهان‌گستر و سهولت استفاده از این فن‌آوری نوین باعث تعامل دو سویه میان انبوه عظیم اطلاعات وبی و کاربرانی شده که یکی از مهمترین نیازهایشان، پرداختن به اطلاعاتی در خصوص حوزه سلامت است که زمینه‌ساز شکل‌گیری رفتارهای اطلاع‌یابی سلامت در فضای جدید وب بوده و از آن تحت عنوان رفتارهای اطلاع‌یابی پیوسته سلامت یاد می‌کنند (حسینی و عرفان‌منش، ۱۳۹۳).

رفتار جستجوی اطلاعات سلامت بیانگر چگونگی جستجو، یافتن و به کار بردن اطلاعات مرتبط با بیماری‌ها، کلیه عوامل تهدیدکننده سلامت و فعالیت‌های مرتبط با ارتقای سلامت توسط یک فرد می‌باشد (لامبرت و لویسله^۴، ۲۰۰۷). چنان‌که ویلسون^۵ (۲۰۰۰) معتقد است، رفتاری که فرد در مسیر دستیابی به پاسخ سؤالات و نیز کشف دانسته‌های جدید از خود نشان می‌دهد بیانگر رفتار اطلاع‌یابی آن کاربر می‌باشد (داورپناه، ۱۳۸۶).

¹ Health anxiety

² Tang & et al

³ Longo & et al

³ Lambert & Loisselle

⁵ Wilson

در سال‌های اخیر، مبحث رفتار اطلاع‌یابی سلامت، هم در حوزه رفتارهای اطلاعاتی از دو منظر متخصصان علم اطلاعات و هم در حیطه سواد سلامت، متخصصان گروه بهداشت و درمان مورد توجه بوده است. در دیدگاه اول، رفتار اطلاع‌یابی سلامت و عوامل مؤثر بر آن مدنظر است و در دیدگاه دوم نیز رفتارهای اطلاع‌یابی در دل مبحث سواد سلامت قرار می‌گیرد که میزان ظرفیت هر فرد برای کسب، تفسیر و درک اطلاعات اولیه و خدمات سلامتی را که برای تصمیم‌گیری متناسب لازم است، شامل می‌شود (بیگدلی و دیگران، ۱۳۹۵).

به طور کل، از آنجایی که حرفه و شغل هر فرد نقش تعیین‌کننده‌ای در سلامت و روان وی دارد. در حوزه رفتارهای اطلاعات‌یابی سلامت و از منظر متخصصان علم اطلاعات، حرفه کتابداری یکی از حرفی است که به واسطه نوع بسترکاری، بیشتر در معرض ابتلا به اضطراب سلامت بوده و همواره با عوامل متعدد و تنش‌زای محیط کار مواجه می‌باشند. ماهیت این شغل به گونه‌ای است که با ترکیبی از نقش‌ها از طریق فعالیت‌های فنی، مهارت‌های حرفه‌ای، روابط انسانی و احساسی در ارتباط است و هر کدام از این فعالیت‌ها نقش و مسئولیت زیادی را برای کتابداران موجب می‌شود و از طرفی، به دلیل وجود ویژگی‌های استرس‌زایی همچون پاسخگویی به ارباب رجوع، نحوه برخورد طبقات مختلف اجتماعی با این حرفه‌مندان، وجود سیاست‌ها و خط‌مشی‌های کلان سازمانی و عدم ثبات مسائل (اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی) جامعه و مهمتر بی‌توجهی مدیران به جایگاه و سطح ارتقای شغلی آنان و ... این قشر در معرض اضطراب و استرس بیشتری قرار دارند (باب‌الحوائجی و پاشازاده، ۱۳۸۹) که به دلیل حساس بودن مسئولیت‌های شغلی و اجتماعی و تعامل پیوسته آن‌ها با مراجعان و کاربران مختلف همواره در معرض مخاطرات و بیماری‌های جسمی و روانی و مهمتر نگرانی‌ها و تنش‌های مرتبط با سلامت‌شان هستند (سلیمی‌بجستانی و دیگران، ۱۳۹۳). بدون تردید، وجود چنین مسائل و چالش‌هایی، آنان را از نظر روحی و جسمی تحت تأثیر قرار داده و می‌تواند سلامت آنان را به خطر انداخته و به تبع آن مانع خشنودی و رضایت شغلی آنان گردد. در واقع کتابداران نیز مانند سایر مشاغل در معرض بیماری‌های عمومی و شغلی مختلف بوده و هرگونه اختلال در سلامتی ایشان، به ارائه خدمات بهینه آنان در کتابخانه‌ها که منجر به رضامندی و خشنودی کاربران می‌شود، منتهی خواهد شد. (بهرام‌سری و دیگران، ۱۳۹۵).

از این رو، به نظر می‌رسد این عوامل سبب شده است تا کتابداران برای جلوگیری از نگرانی و تشویش در رابطه با مبحث سلامت به جستجوی و بازیابی اطلاعات مطلوب بوده که از آن در ادبیات پزشکی تحت عنوان «اضطراب سلامت» یاد می‌شود. البته توجه به این مقوله در سال‌های اخیر برای جستجوی اطلاعات سلامت در بین کاربران از جمله کتابداران، به طور قابل توجهی افزایش یافته است، چرا که، تسریع و تسهیل در دسترس‌پذیری اطلاعات وبی، حجم انبوه اطلاعات حوزه سلامت پیوسته و همچنین ناشناس ماندن افراد در محیط وب باعث افزایش و گرایش کتابداران به مقوله اطلاعات سلامت پیوسته شده است (قاسمی و دیگران، ۱۳۹۵) و کتابدارانی که در جهت رفع نیازهای اطلاعاتی خود مجموعه فعالیت‌هایی را در ارتباط با منابع و مجراهای اطلاعاتی انجام می‌دهند از قبیل؛ شناسایی، جستجو و بازیابی اطلاعات مرتبط و مفید، به آن اصطلاح «رفتار اطلاع‌یابی» تعبیر می‌شود که این مقوله علمی برای کتابداران و مسئولان امر

اطلاع‌رسانی در مراکز علمی و پژوهشی که در فرایند تولید علم نقش واسطی میان اطلاعات و کاربران داشته، بسیار مهم بوده است (امینی و مصطفوی‌زاده، ۱۳۹۵).

با توجه به این، پژوهش حاضر برآنست تا با بررسی تعیین وضعیت اضطراب سلامت و ابعاد رفتار اطلاع‌یابی کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی به رابطه معنی‌دار این دومولفه در میان کتابداران این کتابخانه با پاسخ به پرسش‌های زیر بپردازد:

- ۱) میزان اضطراب سلامت کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی چگونه است؟
- ۲) وضعیت رفتار اطلاع‌یابی سلامت کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی در همه ابعاد آن چگونه است؟
- ۳) آیا رابطه معنی‌داری میان رفتار اطلاع‌یابی سلامت و میزان اضطراب سلامت کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی وجود دارد؟
- ۴) آیا رابطه معنی‌داری میان ویژگی‌های جمعیت‌شناختی (جنسیت، سن، تحصیلات و سابقه کار) کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی و دو مؤلفه اضطراب سلامت و اطلاع‌یابی پیوسته سلامت وجود دارد؟

پیشینه پژوهش

بررسی پیشینه پژوهش نشان می‌دهد، پژوهش‌هایی چند در حوزه رفتار اطلاع‌یابی سلامت صورت پذیرفته است حال آن که، در ایران به رابطه میان اضطراب سلامت و رفتار اطلاع‌یابی سلامت کمتر پرداخته شده است. مسلمی و فرج‌پور (۱۳۹۵) در پژوهشی به بررسی وضعیت مهارت اطلاع‌جویی کتابداران کتابخانه‌های عمومی درباره اطلاعات سلامت پرداختند. یافته‌های این پژوهش نشان داد که رایج‌ترین راه کسب اطلاعات سلامت کتابداران، جستجو در اینترنت است. بیشترین نقش کتابدار در تأمین اطلاعات سلامت، راهنمایی به منابع مختلف دسترسی به اطلاعات سلامت در کتابخانه و بیشترین کمک کتابداران برای جستجوی اطلاعات سلامت توسط اعضاء (ارائه پاسخ از روش‌های مختلف به سؤال‌های مراجعه‌کنندگان) است.

قاسمی و دیگران (۱۳۹۵) در پژوهشی به رفتار اطلاع‌یابی سلامت دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در اینترنت پرداختند. یافته‌های آنها نشان داد که ۷۵/۶ درصد از دانشجویان از اینترنت به عنوان منبع اطلاعات سلامت استفاده می‌کنند و ۸۸/۳ درصد آنان از موتور جستجوی عمومی مانند گوگل برای این منظور بهره می‌برند. بیشترین نوع اطلاعات سلامت که توسط دانشجویان در وب جستجو شده «راه‌های درمان بیماری‌ها» می‌باشد و ۶۶/۹ درصد ایشان به اطلاعات سلامت پیوسته اعتماد بسیار دارند.

گارتنر و هارتمن^۱ (۲۰۱۱) در پژوهشی که به صورت تجربی انجام دادند، به مطالعه ارتباط بین اضطراب سلامت و سلامت آنلاین پرداختند. نتایج این تحقیق نشان داد که اضطراب سلامت افراد با افزایش جستجوی اطلاعات سلامت

¹ Baumgartner, Hartmann

آنلاین ارتباط دارد. همچنین یافته‌های این مطالعه نشان داد که نتایج اطلاعات سلامت آنلاین موجب نگرانی بیشتری در میان افراد مضطرب در مقایسه با دیگر افراد می‌شود.

سینگ و دیگران^۱ (۲۰۱۴) در مقاله پژوهشی خود با عنوان «اضطراب سلامت در قرن ۲۱: استفاده از اینترنت برای اهداف بهداشتی و اثرات احتمالی آن بر اضطراب سلامت» به مطالعات و تحقیقاتی در این زمینه پرداخته است. نتایج این مطالعه نشان داد که اضطراب سلامت به طور قابل توجهی به افزایش استفاده از اینترنت مرتبط با سلامت بالقوه و بالفعل ارتباط دارد.

هانگ و دیگران^۲ (۲۰۱۵) در پژوهشی تحت عنوان «یک مطالعه ارتباطی بین اضطراب سلامت و جستجوی اطلاعات اینترنتی سلامت» بیان داشته‌اند؛ اطلاعات بهداشتی که در اینترنت برای ارتقاء و بهبود دانش سلامت افراد در دسترس است، مسئولیت سلامتی آن‌ها را به عهده دارد. نتایج نشان داد که اضطراب سلامت پیش‌بینی‌کننده خوبی برای اطلاعات سلامت بوده و جستجوی اطلاعات سلامت ناشی از کمبود دانش افراد در سلامت است. همچنین میان فرکانس و تعداد وب‌سایت‌های آنلاین جستجوی اطلاعات سلامت تفاوت وجود دارد. در نتیجه، جستجوی اطلاعات سلامت آنلاین یک رفتار هدفمند است و می‌تواند تحت تأثیر اضطراب سلامت قرار گیرد.

تانیس و دیگران^۳ (۲۰۱۶) در پژوهشی به بررسی این که چگونه اطلاعات آنلاین ممکن است بر رضایت‌مندی از مشاوره با پزشک تأثیر بگذارد و این که اضطراب سلامت چه نقشی در این زمینه دارد، پرداخته‌اند. نتایج این تحقیق نشان داد که اضطراب سلامت با اطلاعات سلامت آنلاین ارتباط مثبتی دارد و کاربران علاقمند به اضطراب سلامت از مشاوره با دکتر کمتر رضایت دارند. همچنین یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد که اینترنت به طور قابل توجهی چگونگی آمادگی مشاوره بیماران با دکتر را تغییر داده است.

سینگ، فاکس و براون^۴ (۲۰۱۷) در مطالعه‌ای به بررسی دیدگاه‌های دانشجویان مضطرب از دلایل استفاده از اینترنت برای به دست آوردن اطلاعات سلامت و ماهیت و اثرات بهره‌گیری از آن پرداختند. نتایج این تحقیق نشان داد که اینترنت یک منبع مهم برای به دست آوردن اطلاعات سلامت توسط افراد مضطرب است که توانایی کاهش و افزایش اضطراب سلامت را دارند.

شیوه پژوهش

پژوهش حاضر از نوع کاربردی - توصیفی است و با روش پیمایشی انجام شده است. جامعه آماری این تحقیق شامل کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی می‌باشد که در سال ۱۳۹۷ تعداد ۲۲۰ نفر بوده‌اند و با استفاده از فرمول

¹ Singh, Fox & Brown.

² Huang et.al.

³

⁴ Singh, Fox & Brown.

نمونه‌گیری کوکران، تعداد ۱۴۳ نفر به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. لازم به ذکر است که جهت انتخاب اعضای نمونه، از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده استفاده شده است.

ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه استاندارد اضطراب سلامت شای^۱ (سالکو سکیس و دیگران^۲، ۲۰۰۲) که یک مقیاس خود توصیفی است، می‌باشد. این مقیاس دارای ۱۸ عبارت است و اضطراب سلامت را مستقل از وضعیت سلامت جسمانی ارزیابی می‌کند. این آزمون، در رابطه با نگرانی‌های مرتبط با سلامت، توجه به احساسات یا تغییرات بدنی و پیامدهای هولناک ابتلا به یک بیماری است.

باتوجه به این که در تحقیق حاضر جهت سنجش هر یک از متغیرهای مورد بررسی از پرسشنامه استاندارد استفاده شده است، بنابراین روایی صوری آن مورد تأیید می‌باشد. جهت محاسبه پایایی ابزار تحقیق، در طرح پیش‌آزمون در یک نمونه ۳۰ عضوی، ضریب آلفای کرونباخ با استفاده از نرم افزار آماری SPSS محاسبه شد. نتایج حاصله از این بخش نشان داد که مقدار ضریب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه اضطراب سلامت شای برابر با ۰/۹۶ می‌باشد. با توجه به این که ضرایب آلفای کرونباخ بالاتر از ۰/۷ برآورد گردیده است، می‌توان گفت که ابزار تحقیق از پایایی لازم برخوردار است. در این تحقیق جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی بهره‌گیری شده است. در بخش استنباط‌های آماری، از آزمون‌هایی نظیر *t*-استودنت یک نمونه‌ای و همبستگی پیرسون برای پاسخ و تصمیم‌گیری در رابطه با فرضیات تحقیق و تعمیم آن‌ها به جامعه مورد مطالعه استفاده شده است که به صورت اجمالی در این مقاله آمده است.

یافته‌های پژوهش

(۱) میزان اضطراب سلامت کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی چگونه است؟

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی میزان اضطراب سلامت کتابداران منتخب کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی

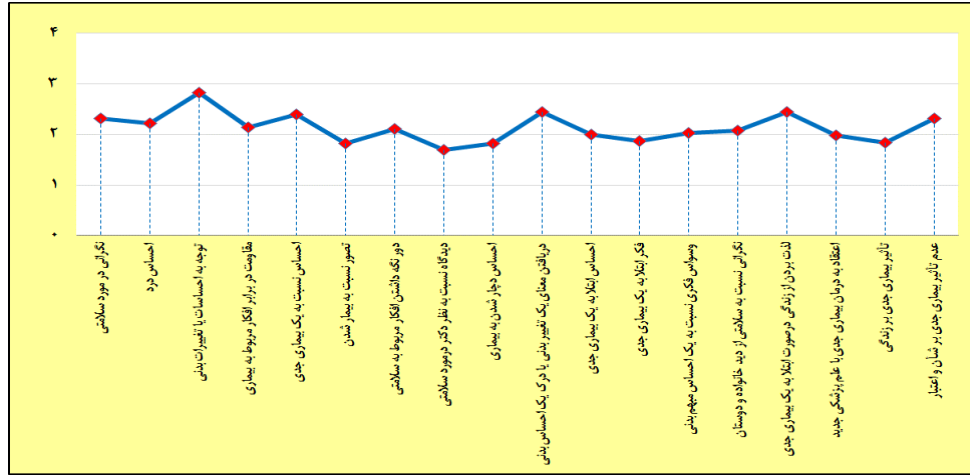
متغیر	تعداد	میانگین	حداقل امتیاز	حداکثر امتیاز	انحراف معیار
میزان اضطراب سلامت	۱۴۳	۲/۲	۱/۰	۳/۹	۰/۴۶
نتایج آزمون نرمالیتی کولموگوروف اسمیرنوف					
آماره آزمون: ۰/۰۵۸					
P-Value= ۰/۲۰۰ > ۰/۰۵					

نتایج حاصله از بررسی شاخص‌های توصیفی برای متغیر میزان اضطراب سلامت نشان داد که توجه به احساسات و تغییرات بدنی بالاترین امتیاز را دارد. نتایج جدول ۱ حاکی از آن است که میانگین امتیاز نظرات ۱۴۳ پاسخگوی انتخاب شده از کتابداران، در خصوص میزان اضطراب سلامت برابر با ۲/۲ از سقف ۴ امتیاز است و پراکندگی نظرهای این افراد برابر با

^۱ SHAI

^۲ Salkovskis & Warwick

۰/۴۶ می‌باشد. این متغیر دارای میانگین امتیازی کمتر از سطح متوسط (۲/۵) است.

شکل ۱. نمودار خطی مقایسه میزان شاخص‌های اضطراب سلامت کتابداران مورد بررسی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی

با بررسی آماره‌های توصیفی این سوال می‌توان چنین نتیجه گرفت که، میزان اضطراب سلامت کتابداران منتخب کمتر از سطح متوسط قرار دارد.

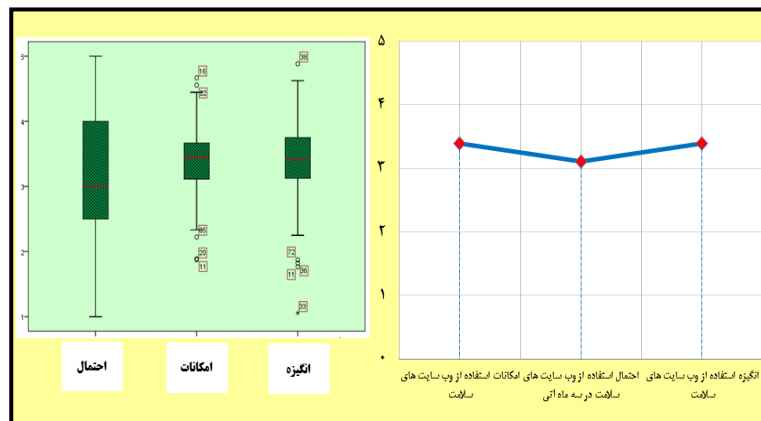
۲) وضعیت رفتار اطلاع‌یابی سلامت کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی در همه ابعاد آن چگونه است؟

جدول ۲. شاخص‌های توصیفی اطلاع‌یابی پیوسته سلامت کتابداران منتخب کتابخانه مرکزی آستان قدس

متغیر	تعداد	میانگین	حداقل امتیاز	حداکثر امتیاز	انحراف معیار
امکانات استفاده از وبسایت‌های سلامت	۱۳۸	۳/۴۰	۱/۰۰	۴/۶۷	۰/۵۳
احتمال استفاده از وبسایت‌های سلامت در سه ماه آتی	۱۳۵	۳/۱۱	۱/۰۰	۵/۰۰	۰/۹۸
انگیزه استفاده از وبسایت‌های سلامت	۱۳۸	۳/۳۹	۱/۰۶	۴/۸۸	۰/۵۸
اطلاع‌یابی پیوسته سلامت	۱۳۹	۳/۴۱	۱/۰۰	۴/۶۸	۰/۴۴

جدول ۲ نشان می‌دهد که امتیاز اطلاع‌یابی پیوسته سلامت کتابداران مورد مطالعه ۳/۴۱ از سقف ۵ امتیاز است که این امتیاز اندکی از حد متوسط بالاتر (۳) است. انگیزه کتابداران برای استفاده از وبسایت‌های سلامت ۳/۳۹ به دست آمده که برابر است با دیدگاه آزمودنی‌ها در مورد میزان امکانات استفاده از وبسایت‌های سلامت.

به طور کلی نتایج سوال دوم نشان می‌دهد که از منظر کتابداران حاضر در نمونه پژوهش انگیزه کتابداران برای اطلاع‌یابی پیوسته سلامت و به طور همزمان امکانات موجود برای اطلاع‌یابی سلامت تقریباً در حد متوسط قرار دارد. در نتیجه، میزان اطلاع‌یابی پیوسته سلامت کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی بالاتر از سطح متوسط است.

شکل ۲. نمودار خطی مقایسه‌ای ابعاد اطلاع‌یابی پیوسته سلامت کتابداران منتخب کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی

۳) آیا رابطه معنی‌داری میان رفتار اطلاع‌یابی سلامت و میزان اضطراب سلامت کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی وجود دارد؟

جدول ۳. نتایج آزمون همبستگی پیرسون برای رفتار اطلاع‌یابی و میزان اضطراب سلامت کتابداران

نتیجه	نوع رابطه	P-value	مقدار ضریب همبستگی پیرسون	رابطه بین
غیرمعنی‌دار	ضعیف و معکوس	۰/۱۴۵	-۰/۱۲۴	میزان اضطراب سلامت و میزان اطلاع‌یابی پیوسته سلامت
غیرمعنی‌دار	ضعیف و مستقیم	۰/۷۲۰	۰/۰۳۱	میزان اضطراب سلامت و امکانات استفاده از وب‌سایت‌های سلامت
غیرمعنی‌دار	ضعیف و معکوس	۰/۱۷۳	-۰/۱۱۷	میزان اضطراب سلامت و احتمال استفاده از وب‌سایت‌های سلامت در سه ماه آتی
غیرمعنی‌دار	ضعیف و معکوس	۰/۱۸۱	-۰/۱۱۴	میزان اضطراب سلامت و انگیزه استفاده از وب‌سایت‌های سلامت

بر اساس جدول ۳ می‌توان دید که در تمام روابط مورد بررسی مقدار احتمال از سطح معنی‌داری $\alpha = 0/05$ بیشتر است، در نتیجه فرضیه صفر در سطح معنی‌داری ۵ درصد رد نمی‌شود. لذا با توجه به نتیجه آزمون می‌توان با ضریب اطمینان ۹۵ درصد چنین نتیجه‌گیری نمود:

رابطه معنی‌داری بین میزان اضطراب سلامت و اطلاع‌یابی پیوسته سلامت کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی وجود ندارد.

۴) آیا رابطه معنی‌داری میان ویژگی‌های جمعیت‌شناختی (جنسیت، سن، تحصیلات و سابقه کار) کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی و دو مؤلفه اضطراب سلامت و اطلاع‌یابی پیوسته سلامت وجود دارد؟

جدول ۴. نتایج آزمون همبستگی اسپیرمن برای مؤلفه اضطراب سلامت

رابطه بین	مقدار ضریب همبستگی اسپیرمن	P-value	نوع رابطه	نتیجه
میزان اضطراب سلامت و تحصیلات	۰/۰۱۲	۰/۸۸۹	ضعیف و مستقیم	غیرمعنی‌دار
میزان اضطراب سلامت و سن	-۰/۰۲۰	۰/۸۱۴	ضعیف و معکوس	غیرمعنی‌دار
میزان اضطراب سلامت و سابقه کار	-۰/۱۱۰	۰/۱۹۵	ضعیف و معکوس	غیرمعنی‌دار

در پاسخ به این پرسش، می‌توان دید که در تمام روابط مورد بررسی P-Value از $0/05$ بیشتر است، در نتیجه فرضیه صفر در سطح معنی‌داری ۵ درصد رد نمی‌شود. لذا با توجه به نتیجه آزمون می‌توان با ضریب اطمینان ۹۵ درصد چنین نتیجه‌گیری نمود:

رابطه معنی‌داری بین میزان اضطراب سلامت و هر یک از متغیرهای جمعیت‌شناختی (سن، تحصیلات و سابقه کار) کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی وجود ندارد.

جدول ۵. نتایج آزمون همبستگی اسپیرمن برای اطلاع یابی پیوسته سلامت

نتیجه	نوع رابطه	P-value	مقدار ضریب همبستگی اسپیرمن	رابطه بین
غیرمعنی دار	ضعیف و معکوس	۰/۳۰۶	-۰/۰۹۲	میزان اطلاع یابی پیوسته سلامت و تحصیلات
غیرمعنی دار	ضعیف و معکوس	۰/۵۱۳	-۰/۰۵۶	میزان اطلاع یابی پیوسته سلامت و سن
غیرمعنی دار	ضعیف و مستقیم	۰/۴۸۹	۰/۰۵۹	میزان اطلاع یابی پیوسته سلامت و سابقه کار

مطابق با نتایج جدول فوق می توان دید که در تمام روابط مورد بررسی مقدار P-Value از سطح خطای آزمون (۰/۰۵) بیشتر است، در نتیجه فرضیه صفر در سطح معنی داری ۵ درصد رد نمی شود. لذا با توجه به نتیجه آزمون می توان با ضریب اطمینان ۹۵ درصد چنین نتیجه گیری نمود:

رابطه معنی داری بین میزان اطلاع یابی پیوسته سلامت و هر یک از متغیرهای جمعیت شناختی (سن، تحصیلات و سابقه کار) کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی وجود ندارد.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه معنی دار میان دو مؤلفه اضطراب سلامت و رفتار اطلاع یابی پیوسته با کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی انجام شده است که نتایج ذیل برگرفته است از ۴ پرسش اساسی بوده است که به شرح آمده است:

- نیمی از کتابداران مورد آزمون (۵۰٪) اطلاعات پزشکی و بهداشتی خود را از افراد کسب می نمایند. به طوری که ۲۳ درصد از پزشکان یا کارشناسان پزشکی، ۱۶ درصد از دوستان و ۱۱ درصد از خانواده اطلاعات مرتبط با حوزه سلامت را به دست می آورند. ۲۵ درصد نمونه از طریق وبسایت های مرتبط با مسائل سلامتی و بهداشتی و ۲۵ درصد از طریق رسانه های سنتی به اطلاعات پزشکی و بهداشتی دسترسی پیدا می کنند.
- حدود ۲۵ درصد کتابدارانی که از طریق وبسایت های سلامت به اطلاعات بهداشتی و پزشکی دسترسی پیدا می کنند، کمتر از یک بار در ماه به این وبسایت ها رجوع می کنند.
- ۵۹ درصد کتابداران مورد آزمون کمتر از ۳۰ دقیقه در طول سه ماه گذشته از وبسایت های سلامت برای دسترسی به اطلاعات بهداشتی و پزشکی استفاده نموده اند.
- ۴۷ درصد نمونه انتخابی از کتابداران کتابخانه آستان قدس رضوی در محل کار خود و ۳۳ درصد در منزل از وبسایت های سلامت برای دسترسی به اطلاعات بهداشتی و پزشکی استفاده نموده اند.
- ۲۷ درصد از کتابداران مورد آزمون برای دسترسی به اطلاعات پزشکی و بهداشتی خود، ۱۵ درصد برای

همسرشان و ۱۴ درصد برای والدینشان به وب سایت های مرتبط با این اطلاعات رجوع کرده‌اند.

• مهمترین انگیزه استفاده از وبسایت‌های سلامت با میانگین امتیازات ۴/۱۹ از سقف ۵ «بهبود کیفیت زندگی خود کتابداران و افراد مهم پیرامون‌شان» است.

• پس از کمبود وقت و سهولت استفاده از وبسایت‌ها، مهمترین موانع دیگر به ترتیب، سرعت اتصال به اینترنت، دسترسی به اینترنت، قابلیت ارزیابی کیفیت اطلاعات موجود در وبسایت‌های مرتبط با مسائل پزشکی و بهداشتی، مهارت‌های رایانه‌ای، هزینه اتصال به اینترنت و الزام به عضویت در برخی از وبسایت‌های مرتبط با مسائل پزشکی و بهداشتی است.

• اکثر کتابداران مورد مطالعه کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی:

- گاهی اوقات نگرانی سلامت خود هستند؛
- اندازه سایر افراد درد دارند؛
- گاهی اوقات یا همیشه به احساسات و یا تغییرات بدنی خود توجه می‌کنند؛
- آنها بیشتر اوقات می‌توانند در برابر افکار مربوط به بیماری مقاومت کنند؛
- گاهی اوقات می‌ترسند که شاید یک بیماری جدی داشته باشند؛
- گاهی اوقات تصور می‌کنند که بیمار شده‌اند؛
- گاهی اوقات برایشان مشکل است که افکار مربوط به سلامتی‌شان را از ذهن خود نگه دارند؛
- اگر دکتر به آن‌ها بگویند که هیچ مشکلی ندارند، کاملاً آسوده خاطر می‌شوند؛
- اگر در مورد یک بیماری چیزی بشنوند، هرگز فکر نمی‌کنند که آن‌ها هم به آن بیماری مبتلا هستند؛
- در صورت مشاهده یک تغییر بدنی یا درک یک احساس بدنی اغلب اوقات تمایل دارند تا معنی آن را دریابند؛
- معمولاً احساس می‌کنند احتمال کمی وجود دارد که به یک بیماری جدی مبتلا شوند؛
- آن‌ها هیچ‌گاه فکر نمی‌کنند دچار یک بیماری جدی هستند؛
- در صورتی که متوجه یک احساس مبهم بدنی شوند، علی‌رغم احساس مذکور به راحتی می‌توانند به مسائل دیگر فکر کنند؛
- افراد خانواده و دوستان کتابداران می‌گویند که نگرش آن‌ها نسبت به سلامتی خود طبیعی است؛
- در صورت ابتلا به یک بیماری جدی، هنوز می‌توانند از چیزهایی که در زندگی‌شان هست تا حدی لذت زیادی می‌برند؛
- معتقدند، اگر به یک بیماری جدی مبتلا شوند احتمال زیادی وجود دارد که علم پزشکی جدید بتواند آن‌ها را درمان نماید؛
- آن‌ها همچنین بر این باورند، یک بیماری جدی تنها برخی از جنبه‌های زندگی آن‌ها را تباه خواهد کرد؛
- درمورد تأثیر بیماری جدی بر شأن و اعتبار خود، نظری ندارند.

در مجموع:

یافته‌های پرسش اول تحقیق نشان داد که با ضریب اطمینان ۹۵ درصد، میزان اضطراب سلامت کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی با میانگین امتیاز ۲/۱ از سقف ۴ امتیاز به‌طور معنی‌داری پایین‌تر از سطح متوسط (۲/۵) است.

یافته‌های پرسش دوم تحقیق نشان داد که با ضریب اطمینان ۹۵ درصد، رفتار اطلاع‌یابی پیوسته سلامت کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی با میانگین امتیاز ۳/۴۱ از سقف ۵ امتیاز به‌طور معنی‌داری بالاتر از سطح متوسط (۳) است. همچنین

- میزان امکانات موجود برای اطلاع‌یابی پیوسته سلامت (استفاده از وب‌سایت‌های مرتبط با مسائل پزشکی و بهداشتی) کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی بالاتر از سطح متوسط است.

- میزان احتمال اطلاع‌یابی پیوسته سلامت در سه ماه آتی (استفاده از وب‌سایت‌های مرتبط با مسائل پزشکی و بهداشتی در سه ماه آتی) کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی بالاتر از سطح متوسط نیست.

- میزان انگیزه برای اطلاع‌یابی پیوسته سلامت (استفاده از وب‌سایت‌های مرتبط با مسائل پزشکی و بهداشتی) کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی بالاتر از سطح متوسط است.

یافته‌های پرسش سوم تحقیق نشان داد که با ضریب اطمینان ۹۵ درصد، رابطه معنی‌داری بین میزان اضطراب سلامت و اطلاع‌یابی پیوسته سلامت کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی وجود ندارد.

یافته‌های پرسش چهارم تحقیق نشان داد که با ضریب اطمینان ۹۵ درصد، رابطه معنی‌داری بین میزان اضطراب سلامت و هر یک از متغیرهای جمعیت‌شناختی (سن، تحصیلات و سابقه کار) کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی وجود ندارد و همچنین با ضریب اطمینان ۹۵ درصد، رابطه معنی‌داری بین میزان اطلاع‌یابی پیوسته سلامت و هر یک از متغیرهای جمعیت‌شناختی (سن، تحصیلات و سابقه کار) کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی وجود ندارد.

نتیجه‌گیری از یافته‌های اضطراب سلامت بیانگر آن بود که اضطراب سلامت در میان کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی پایین است. در پژوهش بیگدلی و حیاتی و وحیدری و جوکار (۱۳۹۵)، موسه^۱ و دیگران (۲۰۱۲)، سینک^۲ (۲۰۱۴)، دوهرتی تروستیک و والتون و فالون^۳ (۲۰۱۶)، تانیس و هارتمن وتی پل^۴ (۲۰۱۶) و بام گارتنر و هارتمن (۲۰۱۱) نیز جامعه مورد پژوهش، اضطراب سلامت کمی دارند.

کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی برای کسب اطلاعات پزشکی ابتدا به اینترنت یا وب‌سایت و سپس با اختلاف کمی به پزشکان یا کارشناسان پزشکی مراجعه می‌کنند؛ بنابراین کتابداران برای کسب اطلاعات پزشکی ابتدا

¹ Musea

² Singh

³ Doherty-Torstrick, Walton, Fallon

⁴ Tanis, Hartmann & Te Poel

به اینترنت و یا وبسایت‌ها و سپس پزشکان یا کارشناسان پزشکی و به ترتیب سایر موارد دوستان، کتابخانه‌ها، خانواده، مجلات و رادیو مراجعه می‌کنند. مطابق نتایج پژوهش بیگدلی، عظیمی و زارع (۱۳۹۱)، مسلمی و فرج پور (۱۳۹۵)، طوماری (۱۳۹۴) و سینک و براون^۱ (۲۰۱۶) نیز اغلب جامعه پژوهش از وب برای جستجوی اطلاعات سلامت استفاده می‌کنند.

اکثر کتابداران به وبسایت‌های پزشکی دسترسی دارند. در پژوهش خان‌کلابی و همکاران (۱۳۹۳) نیز ۸۰ درصد جامعه پژوهش به اینترنت دسترسی دارند. کتابدارانی که به وبسایت‌ها دسترسی دارند، بیشتر آن‌ها، کمتر از یک بار در ماه از وبسایت‌های پزشکی و بیش از یک‌بار در روز و یا تقریباً هر روز از این وبسایت‌ها استفاده می‌کنند و استفاده روزانه آن‌ها از این وبسایت‌ها کمتر از ۳۰ دقیقه است؛ لذا به نظر می‌آید که کتابداران استفاده بسیار کمی از وبسایت‌های پزشکی دارند؛ البته اضطراب سلامت پایین آن‌ها، شاید دلیلی بر استفاده کم آن‌ها از این وبسایت‌ها باشد. مهمترین موانع برای جستجوی کتابداران در وبسایت‌های پزشکی، عدم سهولت استفاده از وبسایت‌ها و کمبود وقت است. لذا کمبود وقت باعث شده است که کتابداران کمتر به جستجو در وبسایت‌های پزشکی بپردازند. در پژوهش نصراله‌زاده (۱۳۹۳) نیز به موانع اشاره شده است که مهمترین آن همین کمبود وقت است. وابستگی به کمک فردی دیگران کمترین مانع برای جستجوی وبسایت‌های پزشکی است که به نظر می‌رسد کتابداران خود به تنهایی قادر به انجام این کار هستند.

با اهمیت‌ترین آن‌ها ابتدا برای بهبود کیفیت زندگی خود و دیگران و سپس برای به دست آوردن اطلاعات عمومی سلامتی و بهداشتی و حفاظت از بهداشت شخصی خود و دیگران است. کتابداران، جستجو در وبسایت‌های پزشکی را برای سلامتی خود و دیگران و کسب اطلاعات پزشکی انجام می‌دهند. در پژوهش زارع گاوگانی و قیصری و اصغری جعفرآبادی (۱۳۹۳) نیز مهمترین هدف جستجو برای اطلاعات سلامت، به منظور حفظ سلامتی و پیشگیری از بیماری‌هاست.

از آنجا که اضطراب سلامت کتابداران کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی پایین بود، نتیجه به دست آمده را تأیید می‌کند، چرا که نبود نگرانی درمورد سلامتی باعث می‌شود که کمتر به جستجوی اطلاعات پزشکی در وبسایت‌ها بپردازند؛ همچنین نتیجه حاصل از میزان استفاده کم کتابداران از وبسایت‌های پزشکی نیز مؤید نبود رابطه بین اضطراب سلامت و رفتار اطلاع‌یابی پیوسته آنهاست. در قسمتی از جامعه پژوهش تی پوئل، بامگارتنر و هارتمن^۲ (۲۰۱۶) نیز این رابطه وجود نداشت. برعکس نتیجه حاصل از این پایان‌نامه، در پژوهش طوماری (۱۳۹۴)، موسه و دیگران (۲۰۱۲)، سینک (۲۰۱۴)، هانگ و دیگران^۳ (۲۰۱۵)، دوهرتی تروستیک و والتون و فالون (۲۰۱۶) و بام گارتنر و هارتمن (۲۰۱۱) رابطه بین اضطراب سلامت و جستجوی اطلاعات سلامت در اینترنت وجود دارد.

¹ Singh & Brown

² Te Poel, Baumgartner, Hartmann

³ Huang & et al

پیشنهادها

- به مدیران کتابخانه پیشنهاد می‌گردد که جهت حفظ و بهبود وضعیت موجود، برنامه‌ریزی‌های لازم برای ارتقاء آگاهی افراد نسبت به سلامتشان و تبیین سیستمی مستمر برای چک نمودن فاکتورهای عمومی سلامت به صورت سالانه یا شش ماهه بنمایند.
- پیشنهاد می‌شود با برگزاری دوره‌های آموزشی در قالب برخی عوامل روانشناختی مانند کیفیت زندگی، میل به زندگی، امیدواری و غیره ... به ارتقاء جنبه‌های سلامت روحی و روانی کارمندان در کتابخانه آستان قدس پرداخته.
- پیشنهاد می‌شود مدیران برنامه‌ریزی‌های لازم را برای روزآمد نمودن مهارت‌های اطلاع‌یابی و سواد اطلاعاتی کتابداران به منظور بهبود در سهولت و سرعت دسترسی به منابع وبی پزشکی و بهداشتی داشته باشند.
- فرهنگ‌سازی برای مقابله با اضطراب شغلی و سلامت کارمندان
- تدوین و شناسایی منابع مرجع و قابل اطمینان در حوزه سلامت از طریق کانال‌ها و مجراهای معتبر اینترنتی

منابع

- امینی، مریم؛ مصطفوی زاده، مژده (۱۳۹۵). بررسی سلامت کتابداران دانشگاه‌های تهران و علوم پزشکی تهران، نشریه تصویر سلامت، ۷(۴)، ۳۷-۴۵.
- باب الحوائجی، فهیمه؛ پاشازاده، فاطمه (۱۳۸۹). بررسی میزان استرس شغلی کتابداران و مدیران کتابخانه‌های عمومی وابسته به نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور (مطالعه موردی شهر تهران). فصلنامه تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی، ۱۶(۳).
- بهرامسری، مهسا؛ ترکیان تبار، منصور؛ حسومی، طاهره (۱۳۹۵). رابطه بین سرمایه اجتماعی و سلامت روان و سلامت اجتماعی کتابداران شاغل در کتابخانه‌های دانشگاهی استان لرستان، فصلنامه پژوهش اجتماعی، ۸(۳۰).
- بیگدلی، زاهد؛ حیاتی، زهیر؛ حیدری، غلامرضا؛ جوکار، طاهره (۱۳۹۵). بررسی جایگاه اینترنت در رفتار اطلاع‌یابی سلامت: مطالعه جوانان کاربر اینترنت در شهر شیراز، نشریه تعامل انسان و اطلاعات، ۳(۱).
- پناهی تلخستانی، سعیده؛ اصغری مقدم، محمدعلی؛ دیباج نیا، پروین؛ شعیری، محمدرضا (۱۳۹۱). بررسی ساختار عاملی و اعتبار ملاکی نسخه فارسی فرم کوتاه پرسشنامه اضطراب سلامت (F-SHAI). فصلنامه مشاوره و روان‌درمانی، ۱(۲)، ۵۳-۶۸.

حسینی، الهه؛ عرفانمنش، محمدامین (۱۳۹۳). عوامل ایجاد کننده اضطراب در فرآیند اطلاع‌یابی، نشریه تعامل انسان و اطلاعات، ۱(۳).

خان کلابی، مهدی؛ رحیمی، فاطمه؛ سلیمانی نژاد، مرضیه؛ شیرواندهی، شبنم (۱۳۹۳). اینترنت در خود مراقبتی کارکنان زن دانشگاه علوم پزشکی تهران چه نقشی دارد؟ مجله دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی، ۶(۲)، ۲۷۷-۲۸۷.

زارع گاوکانی، وحیده؛ قیصری، الهام؛ اصغری جعفر آبادی، محمد (۱۳۹۳). رفتار اطلاع‌جویی اعضاء کتابخانه‌های عمومی شهر قزوین درباره سلامت. فصلنامه تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی. ۲۰(۱)، شماره ۷۶.

سلیمی بجستانی، حسین؛ حسینی قمی، طاهره؛ ذاکری، نرگس (۱۳۹۳). ارتباط جهت‌گیری مذهبی و امیدواری با اضطراب سلامت در زنان پرستار بیمارستان امام خمینی (ره) تهران، پژوهش پرستاری، ۹(۱)، (پیاپی ۳۲)، ۱۷-۲۴.

محمدخانی شالی، الهه (۱۳۹۰). تأثیر شناخت درمان‌گری گروهی بر کاهش اضطراب سلامت و تغییر مکان کنترل سلامت و باورهای فراشناخت در دانشجویان پرستاری. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه پیام نور واحد تهران مرکز.

طوماری، سارا (۱۳۹۴). بررسی رابطه بین جستجوی اطلاعات سلامت در اینترنت و میزان اضطراب سلامت دانشجویان دختر کارشناسی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز.

قاسمی، علی حسین؛ طوماری، سارا؛ کمیلی ثانی، حسین؛ ساکی مالچی، امل (۱۳۹۵). جستجوی اطلاعات سلامت در اینترنت، بین دانشجویان دختر کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز. توسعه آموزش جندی شاپور، ۷(۴)، ۳۲۴-۳۱۸.

داورپناه، محمدرضا (۱۳۸۶). ارتباط علمی: نیاز اطلاعاتی و رفتار اطلاع‌یابی. تهران: نشر دبیزش.

نصراله زاده، شهرزاد (۱۳۹۳). رفتار اطلاع‌یابی سلامت زنان باردار: یک مطالعه گراند تئوری، فصلنامه تعامل انسان و اطلاعات (علمی - پژوهشی)، ۱(۴)، ۲۷۰-۲۸۱.

مسلمی، معصومه؛ فرج پور، محمد (۱۳۹۵). بررسی وضعیت اطلاع‌جویی و اطلاع‌رسانی کتابداران کتابخانه‌های عمومی درباره اطلاعات سلامت (مطالعه موردی: استان آذربایجان غربی)، نشریه علوم و فنون مدیریت اطلاعات، ۳، ۴۸-

۲۸

Baumgartner, S. E., & Hartmann, Tilo (2011). The Role of Health Anxiety in Online Health Information Search, *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, Volume 00, p1-5.

Doherty-Torstrick, Emily R., Walton, Kate. E., Fallon, Brian. A. (2016). Cyberchondria: Parsing Health Anxiety From Online Behavior, *Psychosomatics, Original Research Reports*, 57, 390-400.

Huang, Fen-Fen, Yang, Hsieh-Hia, Lai, Yi-Horng, & Chen, Chih-Dao (2015). A pilot study of the relationship between health anxiety and internet.

- Lambert, S., & Loiselle, C.(2007). Health Information Seeking Behavior. *Qual Health Res*, 17(8),1006- 19
- Longo, D. R., Schubert, S. L., Wright, B. A., LeMaster, J., Williams, C. D., & Clore, J. N. (2010). Health information seeking, receipt, and use in diabetes self-management. *Ann Fam Med*, 8(4),334-340.
- Musea, K., McManusa, F., Leunga, C., Meghrebliana, B., Williamsa, J., & Mark, G. (2012). Cyberchondriasis: Fact or fiction? A preliminary examination of the relationship between health anxiety and searching for health information on the Internet, *Journal of Anxiety Disorders*, 26, 189– 196
- Salkovskis, P. M., & Warwick, H. (2002). The Health Anxiety Inventory: Development and validation of scales for the measurement of health anxiety and hypochondriasis. *Psychological Medicine*, 32, 843–853.
- Salkovskis, P. M., Dowd, H., & Hanna, M. (2006). Health anxiety levels in chronic pain clinic attenders. *Journal of Psychosomatic Research*, 60,155 – 161.
- Singh, K. (2014). Health anxiety in the 21st century: the use of the Internet for health purposes and its possible effects on health anxiety, available online: <http://ethos.bl.uk/OrderDetails.do?uin=uk.bl.ethos.618059>.
- Singh, K., & Brown , R. J. (2014). Health-related internet habits and health anxiety in university students. Health information searching ,proceedings of 21st theier International Conference, Australia, 11th April 2015.
- Tanis, M., Hartmann,T., & Te Poel, F. (2016). Online health anxiety and consultation satisfaction: A quantitative exploratory study on their relations, *Patient Educ Couns* Jul, 99(7), p1227-1232
- Te Poel, F., Baumgartner, S. E., Hartmann, T., & Tanis, M. (2016). The curious case of cyberchondria: A longitudinal study on the reciprocal relationship between health anxiety and online health information seeking. *Journal of Anxiety Disorders*, 43, 32-40.
- Singh, K., Fox, J., & Brown, R. (2016). Health anxiety and Internet use: A thematic analysis. *Cyberpsychology, Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 10(2), <http://dx.doi.org/10.5817/CP2016-2-4>.
- Wilson, T. D. (2000). Human information behavior. *Informing Science*, 3(2), 49-56.